

OGEN GESPERD DICHT

(A Candid Story)

Iedereen in de familie had van die grote, droevige ogen. Vooral in december, dat onderdak voor de donkerste weken. Het waren ogen die veel gezien hadden. Het waren ogen die daardoor ook spraken: *'Ik neem niet langer deel aan het woeden van de wereld. Ik wens alleen nog te observeren.'* Daarom vielen ze zo op in december. Die ogen behoorden toe aan mensen die bovenal keken, zagen en nimmer veel zeiden. Ze spraken met hun ogen. Ze oordeelden met hun ogen. Zelden deden ze uitspraken. Hun ogen spraken boekdelen.

< *De hoeveelheid regen waarvan een mens kan genieten, is beperkt. Kom binnen* > zeiden die ogen.

< *'Moeten' is een rare vogel* > zeiden die ogen.

< *Van uw bagatel maak ik een hoofdzaak* > zeiden die ogen.

(En ze dachten erbij: < *Hoofddrol* >)

< *Ik zag u in verdachte omstandigheden* > zei het ene oog. < *Maar dat 'ik' schiet over en die omstandigheden zijn er niet meer* > vervolgde het andere oog.

Het leek erop alsof iedereen in de familie vergevingsgezind was. Zwijgen betekende immers toestemmen. Maar neen. Niets was minder waar. Deze ogen, deze grote droevige ogen, van generatie op generatie overgeleverd, oordeelden stilzwijgend. Zij keurden, keurden af en keurden goed. Deze ogen keken door lichamen heen. Door andere ogen.

Het moest ervan komen. Iemand uit de familie werd oogarts. Bijgevolg kreeg iedereen in de familie een bril op de neusbrug gepoot. Men ging eensgezind *fokken*. Deze oogarts, een verblindend mooie vrouw (het oog wil ook wat), schreef iedereen een bril voor. De laatste honderd jaar werden er namelijk te veel depressies en zelfdodingen genoteerd in de familie. Brillen konden dit verhelpen. Ogenschijnlijk veranderde er dus veel in de familie, omdat bijna iedereen nu een bril droeg. Toch bleven goedertierenheid en erbarmen opglanzen in de ogen en de hulpogen van de vele *four eyes*. Men zag er enerzijds wat slimmer, anderzijds wat begripvoller, somtijds wat welwillender uit. Men had ook niet langer ogen in de rug nodig.

Wat doet een bril eigenlijk? Nou: een bril – net als een microscoop – vergroot een probleem. Daardoor kan je het beter zien. Een onzichtbaar monster is erg;

een zichtbaar monster is minder erg. Het oogcontact met de wereld doet zich daardoor op andere manieren voor.

En zie: in een verre zijvertakking van de familie werd nog een tweede geval signaleerd. Iemand begon lenzen te collectioneren. Hij was gevallen voor het besef: *'Lenzen kunnen de wereld veranderen.'*

(Wat betekent inderdaad een Arts Zonder Lenzen?)

Telescopen, microscopen, verrekijkers, brillen, vergrootglazen... niets ontsnapte aan zijn verzamelwoede. Geslepen als deze lenzenverzamelaar was, onderhield hij nauw contact met de oogarts. Aanvankelijk hielden ze elkaar scherp in de gaten. Gemeenschappelijke interesse en nieuwsgierigheid mondden uit in liefde en begrip. (Het oog wou weer wat). De familiebanden bleken ver genoeg uiteen te liggen om met elkaar te kunnen trouwen, na ampel forensisch onderzoek van de wederzijdse gevoelens. De oogarts en de lenzenverzamelaar ontdeden zich van hun eerste huwelijk (hun respectieve brillen, lenzen hadden hun ook de ogen geopend) en gingen gezamenlijk in een tweede bootje schommelen.

En zie: hun werd een zoon geboren. Ze noemden hem Lance. Toen die, zoals de meeste volwassenen, de volle 23 % van zijn hersenen ging benutten, koos hij resoluut voor het beroep van cameraman. Hij kreeg zijn opleiding in de hoofdstad. Omdat het een fysiek zwaar beroep is, vond hij vlug werk. Goede cameramannen waren dun gezaaid. Hij kon aan de slag bij de commerciële televisiezender TBC4U. Weldra belandde Lance bij een programma dat met verborgen camera's mensen voor schut zette: CAKE JE?

Een opdracht omstreeks de jaarwende zou de jonge cameraman fataal worden. De grote, droevige ogen in de familie werden daardoor nog groter en droeviger. Vooral in december.

Het zat zo. Bijna elke dag grepen er vechtpartijen plaats op de immense parkeerterreinen van het megawarenhuis MEDIOPRIMEDIA. Ook aan de speciale bushaltes was het telkens weer hommeles. MEDIOPRIMEDIA stond bekend voor zijn dumprijzen voor beeldschermen, camera's, computers, dvd-spelers, smartphones, enzovoort. Het gigapand lokte elke dag weer duizenden gegadigden. Maar veel van die mediatoeristen, reeds opgejut door de gedachte aan hun uitgestelde kredieten, uitgeput door het gesjouw met de grote kartonnen dozen, raakten er slaags met elkaar in verband met parkeerplaatsen en buszitjes. Er werden oorlogjes uitgevochten om toch maar de beste plaatsen te verwerven teneinde de goederen vlot aan te kunnen slepen. Niet zelden sneuvelden een televisie of een pc in de strijd.

Reality-tv was in. Ook de zender TBC4U wou van die koek mee snoepen. In samenspraak met en natuurlijk dik gesponsord door MEDIOPRIMEDIA werd besloten tot een *candid camera* programma, getiteld CAKE JE? De kartonnen-dozen-toeristen zouden stiekem gefilmd worden, een of twee undercover tv-collaborateurs zouden er een schep bovenop doen en later zouden sommige slachtoffers daar dan op tv geconfronteerd mee worden.

‘CAKE-cijfers gegarandeerd,’ grinnikte de redacteur.

Zo gezegd, zo gefilmd. Lance voelde zich als een vis in het water. Een week lang opereerden hij en zijn ploeg undercover op de parkeerterreinen en aan de bushaltes. Vrouwen die heftig wuivend de beste plekjes voor de auto van hun man probeerden te reserveren, werden zowat omvergereden door andere auto’s van concurrerende mannen of vrouwen. Kinderen zaten huilend op grote kartonnen dozen. Pubers vormden falanxen met winkelwagentjes. Kroostrijke gezinnen en alleenstaanden voerden een duw- en trek oorlog met hun dozen, waaruit vaak een dof kerstgerinkel van scherven opsteeg. Aan de twee speciale bushaltes was de toestand nog erger. Daar bevonden zich de echte frontlinies. Van normale filevorming was hier geen sprake. Eerder van een openluchtkraam met botsmensen. Op gevaar van eigen doos bestormden vele mediatoeristen keer op keer de aanhobbende bus. Velen raakten er niet op. Vaak reden de bussen weer weg met gedeukte kartonnen verpakkingen tussen hun sissende in- en uitdeuren geklemd, terwijl binnenin een grote hoeveelheid mens-en-doos als haringen in een ton vervoerd werd en in elke bocht dooreen gehutseld werd.

De verborgen camera’s en de camera van Lance verorberden dit alles gretig. Na een paar weken werden de opnames beëindigd, ingeblikt, gemonteerd en gereed gemaakt voor uitzending. Vijf weken lang zouden de kijkers van TBC4U smullen van onvervalste *reality*, met studiegasten. Wie zich op een van de filmpjes herkende, mocht bellen en werd een week later *live* in de studio ten tonele gevoerd. Prijzen verzekerd, uiteraard. Misschien een tweede tv! En lachen geblazen!

Dat was echter buiten het dozenvolk gerekend.

Zij die van het megawarenhuis MEDIOPRIMEDIA heelhuids met hun lijf en doos thuis geraakt waren, hun televisie uitpakten en het ding opstartten, wreven zich op zaterdagavond *prime time* de ogen uit bij het zien van de beelden. Op hun met uitgesteld krediet gekocht scherm speelde zich hun belachelijke kartonnen

oorlogje af, waarin zij de hoofdpersonages bleken te zijn. Het schaamrood steeg hun naar de schermen. Het brak hun zuur op. Met open mond en ogen vol afgrijzen staarden ze hun eigen *reality* aan.

En zie: door een of andere geheimzinnige cement vonden de mediatoeristen elkaar, na de tweede uitzending. De maat was vol. Ze sms'ten, belden, mailden, chatten, skypeeten. Hun in MEDIOPRIMEDIA aangekochte toestellen gloeiden rood op. 'CAKE JE?' werd enkele dagen lang hét codewoord. Ze voelden zich gezamenlijk in hun kruis gepakt, door het alziend oog van hun eigen heilige koe: de teevee.

Enkele dvd-toeristen (liefhebbers van horror en hard-boiled) zouden er werk van maken. Ze zouden het er niet bij laten. Ze contacteerden het warenhuis en de televisiezender. Die zonden de delegatie van het kastje naar de muur. Maar de gedupeerden hielden vol en beten zich vast. Iemand moest boeten.

Nog anderhalve week later visten de reddingsdiensten een grote dichtgesnoerde kartonnen doos uit de Schelde op, ter hoogte van de parkeerterreinen van het gigawarenhuis MEDIOPRIMEDIA. Er stak een aan handen en voeten gebonden cameraman in. Zijn ogen waren met zwarte tape afgeplakt. Het was een krachtig *statement*.

Hij had van een bagatel een hoofdzaak gemaakt.
Hij nam niet langer deel aan het woeden van de wereld.

CAKE JE? werd prompt afgevoerd, en een krant blokletterde 'BLINDE WOEDE'.